

MATICA CHORVÁTSKA USPORIADALA VALNÉ ZHROMAŽDENIE

Jelena Gazivoda, Matica chorvátska, Chorvátsko
Z chorvátskeho jazyka preložila Dr. sc. Sandra Kraj Vukšić, PhD.

Z valného zhromaždenia Matice chorvátskej.
Foto: Mirko Cvjetko

Dňa 22. októbra 2022 sa v malej sále Vatroslava Lisinského konalo valné zhromaždenie Matice chorvátskej. Okrem 127 zástupcov s hlasovacím právom zo všetkých odborov Matice chorvátskej sa na zhromaždení zúčastnili hostia – Dubravka Đurić Nemeč, zástupkyňa ministerky kultúry a médií Chorvátskej republiky Niny Obuljen Koržinek, tiež Maja Petrić, zástupkyňa primátora Záhrebu Tomislava Tomaševića, predseda Spolku chorvátskych spisovateľov Zlatko Krilić a ďalší.

Predseda Matice chorvátskej Miro Gavran vo svojom príhovore vyjadril spokojnosť a poďakovanie všetkým, ktorí prispeli k afirmácii Matice chorvátskej vo svojich prostrediach. Uviedol, že ho potešili najmä významné pokroky a nové projekty, akými boli uskutočnenie Prvého knižného festivalu v Matici chorvátskej, panel Sučeljavanja, zriadenie Rady predsedníctva Matice chorvátskej, sympóziu o brandingu pobočiek realizovaný v Ozlji, ako aj vzrastajúci počet novoprijatých členov, ktorý oproti minulému roku stúpol o tristo percent, a založenie nových pobočiek v miestach Hrvatska Kostajnica, Vitez, Kupres, Slavonski Kobaš.

Pracovná skupina lingvistov pripravila návrh zákona o chorvátskom jazyku, ku ktorému Miro Gavran opäť zdôraznil, že je moderný a použiteľný bez obmedzení. Všetky tri nárečia budú chránené a regulované bude iba verejné používanie nášho materinského jazyka. Návrh sa spresňuje a očakáva sa, že ho prijme chorvátsky parlament. Predseda Matice chorvátskej informoval zhromaždenie, že v septembri návrh zákona jednohlasne podporilo Predsedníctvo Matice chorvátskej a následne hlavný výbor.

Účastníci zhromaždenia sa dotkli aj otázky rodiska Antuna Gustáva Matoša, o ktorú sa Matica chorvátska sporí so Spolkom Antuna Gustáva Matoša z Tovarnika. V posledných mesiacoch sa vynaložilo značné úsilie na vyriešenie tohto problému. Valné zhromaždenie Matice chorvátskej potvrdi-

lo jednohlasné rozhodnutie predsedníctva s 94,5 % hlasov, že spor o Matošov pamätný dom sa po 18 rokoch má definitívne ukončiť. Dlh 200 000 HRK, ktorý si Matica chorvátska nárokovala a na základe súdneho rozhodnutia aj uplatnila od Spolku A. G. Matoš, tiež úroky a preplatené súdne trovy odovzdajú obci Tovarnik, avšak pod podmienkou, že obec Tovarnik môže použiť peniaze výlučne na výstavbu Matošovho pamätného domu, k čomu bude v novembri podpísaná zmluva s obcou. Okrem toho predseda Gavran vyzval Spolok A. G. Matoša, aby dom odovzdal obci Tovarnik, a tiež vyzval Vukovarsko-srijemskú župu, Ministerstvo kultúry a médií Chorvátskej republiky a vládu Chorvátskej republiky, aby pomohli samospráve postaviť a sprístupniť Matošov pamätný dom do konca budúceho slávnostného roka, t. j. aby sme všetci spoločne oslávili v Chorvátsku 150. výročie narodenia spisovateľa Antuna Gustáva Matoša.

Okrem pravidelných správ generálneho tajomníka o práci Matice chorvátskej za rok 2021 a plánu práce Matice chorvátskej na rok 2023 boli prijaté správy Dozornej rady Matice chorvátskej za rok 2021, Čestného súdu Matice chorvátskej, Finančnej správy Matice chorvátskej za rok 2021, tiež Rebilancia finančného plánu Matice chorvátskej na rok 2022 a návrh Finančného plánu Matice chorvátskej na rok 2023.

Generálny tajomník Marijo Dominiković po predložení finančnej správy poďakoval Ministerstvu kultúry a médií Chorvátskej republiky a Ministerstvu vedy a vzdelávania Chorvátskej republiky, mestu Záhreb a všetkým sponzorom a darcom a vyzval na ešte väčší poriadok, disciplínu a transparentnosť prevádzky, nielen v centrále, ale aj v pobočkách. Ekonomický tajomník Ivica Nuić pripomenul zber donácií a povedal, že darcovia sledujú Maticu chorvátsku, pretože uznávajú úsilie a kvalitu programu, ale oceňujú aj harmóniu a transparentnosť.

V umeleckej časti programu vystúpili tohtoroční víťazi festivalu Klapa v Omiši Klapa Stine a činoherná výtvarníčka a zároveň predsedníčka Čestného súdu Matice chorvátskej Anja Šovagović Despot, ktorá zarecitovala verše Vesny Parun.

Na valnom zhromaždení boli udelené ceny pobočkám za ich publikácie. Cenu Matice chorvátskej Ivan Kukuljević Sakcinski za najlepšie dielo publikované v pobočkách získala pobočka Matice chorvátskej v Dubrovniku za knihu *Mary Marić Ostrov, na ktorom kvitnú citróny. Záhrady arcivojvodu Maximiliána Habsburského na ostrove Lokrum*. Zlaté listiny získali: pobočka Matice chorvátskej v Bizovaci za knihu *Obrazy, ktoré rozprávajú. Muljanski kantual* (pobočka Matice chorvátskej v Boke Kotorskej), *Čítanka čabarského kraja* (pobočka Matice chorvátskej v Čabre), *Traja kamaráti z Nového Zrina. Román z éry chorvátskeho bána Mikuláša VII. Zrinského* (pobočka Matice chorvátskej v Čakovci), *Svätajanské mušky* (pobočka Matice chorvátskej v Čitluku), *Lický pluk v dejinách* (pobočka Matice chorvátskej v Gospići), *Vojenská sila vzbúrených Srbov v Banovine 1992 – 1995* (pobočka Matice chorvátskej v Petrinji), *Hlad a núdza v rokoch 1813 až 1825 v Rovinji* (pobočka Matice chorvátskej v Rovinji), *Parnassia Militia* (Štrasburg, 1622, pobočka Matice chorvátskej vo Svete Nedelja), *Osvit, ročenka na propagáciu kultúrnej*

ho a prírodného dedičstva regiónu Šibenik (pobočka Matice chorvátskej v Šibeniku), *Vitko, časopis pobočky Matice chorvátskej v Širokom Brijegu* (pobočka Matice chorvátskej v Širokom Brijegu), *Bibinje* (pobočka Matice chorvátskej v Zadare).

Strieborné listiny za svoje publikácie získali publikácie: *Búrkový kompas* (pobočka Matice chorvátskej v Boke Kotorskej), *Stalo sa raz v Daruvare* (pobočka Matice chorvátskej v Daruvare), *Lyrické referendum – „Aj verše dýchajú“*. *Najobľúbenejšie básne chorvátskych básnikov podľa výberu čitateľov k 180. výročiu Matice chorvátskej* (pobočka Matice chorvátskej v Križevciach), *Pramiera lásky* (pobočka Matice chorvátskej v Pazine), *Gróf Janković* (pobočka Matice chorvátskej v Požege), *Spoločníci a okoloidúci. Cesty a stretnutia s chorvátskymi spisovateľmi pre deti a dospelých* (pobočka Matice chorvátskej v Skradine), *Prečo sv. Vavrinec plače – román pre deti a mládež* (pobočka Matice chorvátskej vo Virovitici), *Ročenka pre kultúru, umenie a sociálne otázky odboru Matice chorvátskej vo Vinkovci na rok 2021* (pobočka Matice chorvátskej vo Vinkovciach), *Materský kód v hrách Lady Kaštelanovej, Ivana Vidića a Mata Matišića* (pobočka Matice chorvátskej vo Vukovare), *Modlitebná kniha chorvátskych básnikov* (Florilegij) (pobočka Matice chorvátskej v Zaprešići).

DESAŤ TITULOV MATICE CHORVÁTSKEJ NA NAJVÄČŠOM SVETOVOM KNIŽNOM VEĽTRHU VO FRANKFURTE

Matica chorvátska, Chorvátsko

Z chorvátskeho jazyka preložila Dr. sc. Sandra Kralj Vukšić, PhD.

Od 19. do 23. októbra 2022 sa vo Frankfurte konal najväčší svetový knižný a vydavateľský veľtrh. V spoločnom národnom stánku Chorvátskej republiky bolo na Medzinárodnom knižnom veľtrhu vystavených desať titulov a tiež časopisy vydávané Maticou chorvátskou.

S finančnou podporou Ministerstva kultúry a médií a v organizácii Združenia vydavateľov a knihkupectiev pri Chorvátskej obchodnej komore sa Chorvátsko predstavilo

počas celého trvania veľtrhu. V spolupráci s najvýznamnejšími komerčnými aktérmi domácej literárnej scény – odbornými autorskými združeniami, vydavateľstvami a Ministerstvom kultúry a médií Chorvátskej republiky bolo vybraných desať kvalitných a ocenených literárnych diel a štyri hodnotné publicistické diela, ktoré boli špeciálne prezentované v chorvátskom stánku.

Knižné tituly Matice chorvátskej na knižnom veľtrhu vo Frankfurte.

Zdroj: Matica chorvátska

Účastníci prvého knižného festivalu Matice chorvátskej. Zdroj: Matica chorvátska

V MATICI CHORVÁTSKEJ BOL SLÁVNOSTNE OTVORENÝ PRVÝ KNIŽNÝ FESTIVAL

Matica chorvátska, Chorvátsko

Z chorvátskeho jazyka preložila Dr. sc. Sandra Kraj Vukšić, PhD.

V Matici chorvátskej sa od 15. do 18. septembra 2022 konal Prvý knižný festival pod heslom Matica dobrých kníh. Na otvorení sa zúčastnil predseda Matice chorvátskej Miro Gavran, literárny tajomník Matice chorvátskej a zároveň umelecký riaditeľ festivalu Božidar Petrač, pričom oficiálne festival otvoril štátny tajomník Ministerstva kultúry a médií Chorvátskej republiky Ivica Poljičak. Na otvorení bola predstavená publikácia *Vybrané diela* od Iva Brešana z vydavateľstva Matice chorvátskej, po čom nasledovala hudobná časť a vystúpenie mladej huslistky Noami Konforte.

Na festivale sa okrem Matice a jej pobočiek zúčastnili aj hostia – vydavateľstvá: Alfa, Spolok chorvátskych spisovateľov, Chorvátska univerzitná tlač, Verbum, Chorvátsky historický inštitút a Fakulta chorvátskych štúdií Univerzity v Záhrebe. Okrem 39 promoakcií počas štyroch festivalových dní sa uskutočnila aj výstava a štyri koncerty. Príležitostný program pripomenul aj 180 rokov od prvého vydania časopisu *Kolo* (1842 – 2022), najdlhšie vydávaného chorvátskeho časopisu pre literatúru, umenie a kultúru.

